601B TURNHOUT ACADEMIE SCHONE KUNSTEN

Voormalige Stedelijke Meisjesschool

Gemeentestraat 5 I 2300 Turnhout

BEHEERSPLAN - BIJLAGE 1: LIJST DER WERKEN EN VRIJSTELLINGEN

Opgemaakt door **ARAT architecten**
Fraikinstraat 71 | 2200 Herentals | www.arat.be
T 014 24 86 90 | info@arat.be

Opgemaakt te Herentals |Februari - Maart 2019

Opdrachtgever |**HEEM**
Noordeind 97 | 2920 Kalmthout
Contactpersoon | Joeri Bal

BIJLAGE 1 LIJST DER WERKEN ACADEMIE TURNHOUT	ONDERHOUDS-WERKEN	VRIJGESTELD VAN TOELATING

Legenda

bij restauratie in de toekomst

éénmalige ingreep

wederkerende ingreep

ad hoc — deze werkzaamheden zullen zo snel mogelijk uitgevoerd moeten worden om vervolgschade te voorkomen

EENMALIGE MAATREGELEN			
I Vooronderzoeken			
1.1	**Materiaaltechnisch vooronderzoek**		x
1.1.1	Onderzoek naar de kleur, samenstelling en vorm van het waardevolle voegwerk		x
1.1.2	Onderzoek naar de kleur, samenstelling en uitzicht van de simililagen aan de voorgevel		x
1.2	**Analyse en monitoring**		x
1.2.1	Detectie van opstijgend grondvocht		x
1.2.2	Vochtmetingen op noodzakelijke plaatsen		x
1.2.3	Analyse van de zoutuitbloeiingen		x
1.2.4	Detectie schimmel- en zwamaantastingen		x
1.2.5	Analyse houtborende insecten		x
1.2.6	Analyse en opvolging van scheurvorming		x
1.3	**Stratigrafisch onderzoek en sonderingen**		x
1.3.1	Sonderingen naar vroegere afwerkingslagen op weloverwogen plaatsen		x
	> vloer ruimte woonhuis		
	> vloer ruimte klassen (verdieping)		
1.3.2	Stratigrafisch onderzoek naar kleur en type oorspronkelijke afwerkingslagen		x
	> kleur en type verf van het oorspronkelijke schrijnwerk (ramen en deuren)		
	> kleur en type verf van de oorspronkelijke afwerking van het stucwerk, banden, pilasters en stootlijst		
1.4	**Restauratiestudie door erkende restauratiearchitect (met opname beschrijvend bestek van J.P. Taeymans, 1882)**		x
1.4.1	Opmaken van een restauratiedossies voor een gehele restauratie van het gebouw		
1.4.2	Uitvoeren van proefrestauraties		
II Restauratiewerkzaamheden Exterieur			
2.1	**Metselwerk**		
	met extra aandacht voor volgende ingrepen		
2.1.1	Herstel gevelconfiguratie		
	> herstellen van dichtgemetselde gevelopeningen naar oorspronkelijke vorm		
	> terug dichtmetselen van later toegevoegde (en storende) gevelopeningen		
2.1.2	Herstel van opgaand muurwerk		
	> verwijderen van cementvoegen en cementeringen		
	> herstellen van lacunes en sterke beschadigingen in het metselwerk met baksteen naar oorspronkelijk model		
	> herstel en inbinden van scheuren		
	> herstel van losgekomen bakstenen		
	> verwijderen van verflagen		
	> verwijderen van mortelzomen		
	> herstel of vernieuwen van de loden slabben en aanstrijken met kalkrijke mortel		
2.1.3	Zachte reiniging van het metselwerk (niet zandstralen)		
2.1.4	Toepassen van steenverharder (indien nodig na vooronderzoek)		
2.1.5	Herstel van voegwerk naar historisch voorbeeld & conclusies materiaaltechnisch onderzoek		
2.1.6	Injectie tegen opstijgend grondvocht (indien nodig na vochtmetingen en vooronderzoek)		
2.2	**Natuurstenen elementen**		
	met extra aandacht voor volgende ingrepen		
2.2.1	Restauratie van de gedenksteen		
	> voorzichtig reinigen		
	> herstellen van de letters in bladgoud		
2.2.2	Restauratie van de natuursteen		
	> opvoegen en/of verlijmen van scheuren, eventueel wapenen om deze te stabiliseren		
	> vastleggen en aansmeren van de stenen met kalkrijke mortel		
	> herstel van het voegwerk tussen de stenen, in een kalkrijke mortel		
	> heraanbrengen bladgoud in letters van de naamsteen 'Stads Meisjesschool'		
2.2.3	Restauratie van de plint in blauwe hardsteen		
	> verwijderen van cement'herstellingen' en terug openen dichtgesmeerde verluchtingsopeningen		
	> herstel van het uitgespoelde voegwerk om waterinfiltratie tegen te gaan		
	> herstel van barsten en beschadigingen met minerale mortel		
2.2.4	Restauratie van lateien en dorpels		
2.2.5	Reconstructie van rechtste pilaster van poort		
	> reconstructie van blauwe hardstenen plint in frijnslag en blauwe hardstenen topbekroning		
	> reconstrcutie metselwerk met knipvoegen en smililaag naar bestek van J.P. Taeymans		
2.3	**Restauratie van de similibanden aan de voorgevel**		
2.3.1	Verwijderen recent en losgekomen pleisterwerk		x
2.3.2	Integraal herstellen van de banden in materiaalsamenstelling volgens materiaaltechnisch onderzoek		
2.4	**Restauratie metalen onderdelen**		
	met extra aandacht voor volgende ingrepen		
2.4.1	Reconstructie van de gietijzeren voetschrapers naar historisch model		

2.4.2	Herstel van de verluchtingsroosters		
	> ontroesten en roestwerend behandelen van de bewaarde roosters		
	> verluchtingsopeningen waarvan de roosters verdwenen invullen met reconstructie naar oorspronkelijk model		
2.5	**Dakbedekking en structuur**		
	met extra aandacht voor volgende ingrepen		
2.5.1	Vervangen van de mechanische pannen in de toekomst als deze verslijten zijn door gevuurlakte blauwe pannen, uitgevoerd volgens bestek Taeymans 1873.		
2.5.2	Herstel aansluitingen met muren, nokken en goten, aansmeren met kalkrijke mortel		
2.5.3	Mogelijkheid tot isoleren dak (enkel volgens sarkin-principe)		
2.5.4	Plaatsen van dakluiken voor onderhoud en nazicht volgens advies Monumentenwacht		
2.5.5	Verwijderen van vervuilingen en afval op de zoldervloeren		x
2.5.6	Behandeling van het hout tegen houtborende insecten en zwamaantasting (preventief en curatief)		
2.5.7	Herstel/sanering van aangetaste onderdelen en vervangen met nieuw behandeld hout		
2.5.8	Opnieuw verankeren van de muurplaten		
2.5.10	Restauratie van de bebording		
2.5.11	Ontroesten en controleren van ijzeren beslag bij de spanten, zoals bouten en draadstaven, trekkers en veren van ankers. Indien nodig vervangen en herbevestigen		
2.5.12	Reconstructie van de vroegere schoorstenen (met knipvoeg en simililagen) volgens historisch model, indien deze schoorstenen nodig zouden zijn voor het nieuwe programma binnen het gebouw		
2.6	**Kroonlijsten, goten en regenwaterafvoeren**		
	met extra aandacht voor volgende ingrepen		
2.6.1	PVC Goten en afvoeren vervangen door een duurzaam materiaal, dat past bij het historische karakter van het gebouw, bijvoorbeeld door zink. Met voldoende ruimte en uitzetstukken om de thermische werking op te vangen		
2.6.2	Herstel van de kroonlijsten		
2.6.3	Optimaliseren traject regenwaterafvoeren in functie van het monument		
2.6.4	Herschilderen van de houten onderdelen van de kroonlijst in witte verf		x
2.7	**De gaanderij met ijzeren kolommen aan de achtergevel**		
	met extra aandacht voor volgende ingrepen		
2.7.1	Ontroesten en herstellen van de metalen onderdelen		
2.7.2	Behandelen van de ijzeren onderdelen met roestwerende afwerkingslaag		
2.7.3	Herbekijken regenwaterafvoeren aan de gaanderij (onderzoeken mogelijkheid holle gietijzeren kolommen)		
2.8	**Het schrijnwerk**		
	met extra aandacht voor volgende ingrepen		
2.8.1	Restauratie van het oorspronkelijke schrijnwerk, met behoud van glas		
	> zie studie ARAT (toegevoegd in bijlage)		
2.8.2	Reconstructie van een aantal ramen op weloverwogen plaatsen		
	> zie twee dichtgemetselde vensters aan de achtergevel van het schoolgebouw		
	Reconstructie van de gaanderij aan de achtergevel van het schoolgebouwd		
	> in functie van behoud achterliggende beglazing van twee ramen en deuren		
2.8.3	Invullen van terug opengemaakte gevelopeningen met modern passend schrijnwerk		
	> deuren aan de achtergevel schoolgebouw		
2.8.4	Herschilderen in kleur bepaald door stratigrafisch onderzoek		

III Conservatie en restauratie INTERIEUR			
3.1	**Herstel ruimteconfiguratie**		
	met extra aandacht voor volgende ingrepen		
3.1.1	Terug invoegen muren tussen klassen 0.3 en 0.4, 1.2 en 1.3		
3.1.2	Afbreken van latere toegevoegde tussendeur en wand aan de inkomhal van de school, herstellen van originele ruimte configuratie		
3.1.3	Afbraak van recente aanbouw die de oorspronkelijke gevelconfiguratie verstoren		
3.2	**Restauratie van decoratieve elementen en lijstwerk**		
3.2.1	Beperkte herstelling van het pleisterwerk en verdwenen onderdelen van de gipsen consoles		
3.2.2	Herstel van de houten stootlijst (in inkomhal) en plint, lacunes invullen met een nieuwe lijst naar bestaande profilering. Herschilderen volgens kleur bepaald door stratigrafisch onderzoek.		
3.2.3	Herstellen en hermaken van lijstwerk, waaronder verdwenen ovalen stucwerk in de grote trappenhal reconstrueren a.d.h.v. bestek en plannen van Taeymans.		
3.2.4	Aanbrengen nieuwe afwerkingslaag naar conclusies materiaaltechnisch en kleurhistorisch onderzoek en beschreven bestek van Taeymans		
3.3	**Bevloering**		
	met extra aandacht voor volgende ingrepen		
3.3.1	Herstellen en herinvullen van beschadigde basècle tegels (in grote trappenhal en inkomhal)		
3.3.2	Restaureren van de tegels in inkomhal woonhuis		
3.3.3	Restaureren of recupereren van tegels in klas 0.5 en noordelijke vleugel Ravestyn		
3.3.4	Demonteren van de vloerafwerking in overige klassen en woonhuis met oog op eventueel oudere vloeren in de ondergrond		
3.3.5	Herstellen van houten planken vloer naar beschrijvend bestek van Taeymans		
3.3.6	Behouden en herstellen van hardstenen en houten entreporten		
3.3.7	Brandveilig maken van houten vloeren met recuperatie van de oude plankenvloer		
3.4	**Schouwen en luchtroosters in muren en plafonds**		
	met extra aandacht voor volgende ingrepen		
3.4.1	Herstellen van ijzeren verluchtingsroosters in de wanden en plafonds, waarbij stucwerk moet behouden blijven		
3.4.2	Bij dichtgeschilderde verluchtingsroosters kan men de verflaag verwijderen		
3.4.3	Restauratie van de schoorsteenmantel in de klassen 0.4, 0.5, 1.1 en 1.2, verwijderen van moderne radiator en restanten hiervan		
3.4.4	Behoud van het schoorsteenkanaal als bouwspoor in de klassen 0.3 en 0.2, 1.4 en 1.5		x
3.4.5	Voorzichtig verwijderen van de moderne radiator in woonhuis en behoud van schoorsteenkanaal als bouwspoor		
3.4.6	Recente verluchtingsgaten verwijderen en schade wegwerken, ze werken beeldverstorend		

3.4.7	Indien mogelijk de luchtroosters terug in werking stellen		

IV Verbeteringsmaatregelen			
4.1	**Verbeteren toegankelijkheid voor inspectie**		
4.1.1	Plaatsen van ladderhaken en ankerpunten volgens advies Monumentenwacht		

WEDERKERENDE INGREPEN			
V OPVOLGING en CONTROLE			
5.1	**Voorzien van een regelmatig en aangepast onderhoud**		
5.1.1	Periodieke inspectie door Monumentenwacht	vijfjaarlijks	x
5.1.2	Opstellen van een onderhoudsplan		x
	Bijhouden van onderhoudslogboek	systematisch	x
5.2	**Actualisatie en jaarlijkse controle bliksembeveiliging**	jaarlijks	x
5.3	**Actualisatie en jaarlijkse controle branddetectie- en bestrijdingsmiddelen**	jaarlijks	x
5.4	**Snelle ingreep bij vastgestelde gebreken of beschadigingen**	adhoc	x
5.4.1	Tijdig opstellen van onderhoudsdossiers en aanvraag van premie voor restauratiewerken	adhoc	x

VI ONDERHOUDSMAATREGELEN			
6.1	**Exterieur**		
	> Daken, dakaansluiting, goten, afvoeren en controleputjes controleren, proper maken en lekken herstellen	2 x jaar	x
	> Controle houtborende insecten (lente of zomer)	jaarlijks	x
	> Gevelbevuiling periodiek aanpakken	jaarlijks	x
	> Onderhoud ijzeren onderdelen (reinigen, verven ontroesten)	jaarlijks	x
	> Onderhoud buitenschrijnwerk (reinigen, verven, hang en sluitwerk smeren, mastiek schoonhouden/vernieuwen)	jaarlijks	x
	> Controle en uitvoeren van kleine herstellingen in het voegwerk (knipvoegen voorgevel zijn onderhoudsgevoelig)	jaarlijks	x
	> Vernieuwen van gebarsten of weggevallen beglazing	ad hoc	x
	> Controle en regelmatig herschilderen onderhoudsgevoelige bouwonderdelen bv. kroonlijst, goten, muurankers,…)	jaarlijk	x
	> Reininging, controle en herstel van de beglazing en mastiek van de gaanderij	2 x jaar	x
6.2	**Interieur**		
	> Ontstoffen wanden en plafonds	jaarlijks	x
	> Ontstoffen zolderkappen	jaarlijks	x
	> Reinigen vloeren	maandelijks	x
6.3	**Groen**		
	> Verwijderen van gras en onkruid aan de voet van de muren, verwijderen van plantengroei in goten/op muren	2 x jaar	x